

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
حساب ۱۰۰ امام

معاونت عمران روستایی

قابلیت سنجی زمین روستایی

تألیف:

سهراب مشهودی

بهار ۱۳۸۹

سرشناسه: مشهودی، سهراب، ۱۳۲۴

عنوان و نام پدیدآور: قابلیت سنجی زمین روستایی / تألیف سهراب مشهودی، [برای] معاونت عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی.

مشخصات نشر: تهران: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری: ۵۲۲ ص.

شابک: ۷-۱۴-۶۶۷۲-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: چاپ اول

موضوع: زمین داری روستایی، ارزشیابی.

موضوع: زمین داری روستایی، ایران، ارزشیابی.

موضوع: عمران روستایی، ایران، برنامه ریزی.

شناسه افزوده: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

شناسه افزوده: معاونت عمران روستایی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

رده بندی کنگره: ۱۳۸۹ ق ۲ م ۵ / HD

رده بندی دیویی: ۳۳۳/۳۳۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۷۲۱۸۵

قابلیت سنجی زمین روستایی

مؤلف: سهراب مشهودی

ناشر: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

ویراستار: رضا سوری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات ثمین

نوبت انتشار: اول شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه سال انتشار: ۱۳۸۹

شماره شابک: ۷-۱۴-۶۶۷۲-۹۶۴-۹۷۸ بهاء: ۷۰۰۰ تومان

تمامی حقوق مربوط به این کتاب محفوظ و متعلق به بنیاد مسکن انقلاب اسلامی می باشد.

تهران - خ دکتر فاطمی - شماره ۲۷۱ - صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۹۱۳

تلفن: ۸۸۹۵۵۹۴۵ دورنگار: ۸۸۹۵۵۹۳۳

آدرس سایت: www.bonyadmaskan.ir

۳۵	پیشگفتار
۳۷	مقدمه
۳۹	فصل نخست: کلیات پژوهش
۴۱	طرح مسئله و ضرورت آن
۴۳	پرسشهای اساسی
۴۴	اهداف
۴۴	مفاهیم اساسی
۵۱	فصل دوم: پیشینه مطالعاتی و اجرایی طرح
۵۳	پیشینه مطالعاتی قابلیت سنجی و ارزشگذاری زمین در داخل و خارج از کشور
۵۳	پیشینه موضوع در طرحهای انجام یافته
۵۳	قابلیت سنجی زمین در طرح کالبدی ملی (وزارت مسکن و شهرسازی)
۵۵	تقسیمات سرزمین
۵۵	شبکه سکونتگاهها (شهری و روستایی)
۵۶	تعیین کاربری مطلوب زمین
۶۳	فرآیند قابلیت سنجی و تعیین تناسب منابع زمینی در طرح کالبدی ملی
۶۳	مشخصات عمومی تپ‌های اصلی زمینها
۶۶	تناسب زمینها برای مقاصد کشاورزی
۷۲	تناسب زمینها برای ایجاد مناطق مسکونی
۷۴	طرحهای توسعه و عمران ناحیه‌ای و شهرستان
۷۵	شهرستان میاندوآب (نمونه موردی)

- کارکردهایی که می‌توانند در هر یک از مناطق زمینها مستقر شوند ۷۹
- طرح مکانیابی و طراحی روستاهای بستان و هویزه ۸۲
- ویژگیهای زمین ۸۴
- طرح مکانیابی و راهبردی چوبیده و نخل شهر ۸۹
- طرح شیوه‌های سکونت‌گزینی و گونه‌های مسکن روستایی (بنیاد مسکن) ۹۴
- شیوه استقرار سکونتگاههای روستایی و محیط طبیعی ۹۶
- شیوه استقرار سکونتگاههای روستایی با توجه به محیط مصنوع ۹۷
- طرحهای مرتبط با مکانیابی مراکز خدماتی (طرحهای پژوهشی و آکادمیک) ۱۰۰
- مکانیابی مراکز خدمات شهری (دفن مواد زائد و جامد) ۱۰۰
- مکانیابی مراکز امداد رسانی ۱۰۲
- روش مطالعه ۱۰۳
- ارزیابی و انتخاب مناسب‌ترین سایت ۱۰۴
- ضوابط و معیارهای مکان‌گزینی و مکانیابی سکونتگاههای روستایی ۱۰۹
۱. ضوابط محیطی - اکولوژیکی ۱۱۱
۲. ضوابط اجتماعی - اقتصادی ۱۱۲
۳. ضوابط حقوقی ۱۱۳
۴. ضوابط سیاسی - اداری ۱۱۳
۵. ضوابط فضایی - عملکردی ۱۱۳
- طرح و الگوی ساختاری - پهنه‌بندی زمینها ۱۱۴
- دسته‌بندی گروههای عمده کاربری زمینهای قابل استقرار در محدوده طرح ۱۱۶
- چگونگی اشغال فضا و استقرار گروههای عمده کاربری ۱۱۸

۱۲۶	اولویت‌بندی استقرار کاربرها
۱۲۸	تجارب جهانی طرحهای مطالعاتی قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۱۲۹	پیشینه اجرایی قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین در داخل و کشورهای دیگر
۱۳۰	طرحهای اجرایی جابه‌جایی روستاها پس از زمین لرزه در ایران
۱۳۰	جابه‌جایی و تجمع روستاهای آسیب‌دیده استان اردبیل (بنیاد مسکن)
۱۳۰	الف) تپ کوهستانی
۱۳۱	ب) تپ زمین فلاتها و تراس‌های فوقانی
۱۳۱	پ) تپ دشتهای دامنه‌ای
۱۳۲	جابه‌جایی و درجاسازی روستاهای شهرستان بوین زهرا (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی)
۱۳۳	طرحهای توسعه کالبدی (طرحهای هادی روستایی)
۱۴۰	تجربه‌های جهانی در زمینه اجرای طرحهای قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۱۴۰	نمونه نخست: ناحیه ساحلی ایالت هاروی Harvey (استرالیا)
۱۴۵	نمونه دوم: اسکاتلند
۱۴۹	نمونه مطالعاتی سوم: طبقه‌بندی انگلیسی در قابلیت زمین
۱۵۲	راهبردهای منطقه‌ای و تجربه‌های جهانی
۱۵۲	آفریقا
۱۵۲	آسیای شرقی و حوزه اقیانوس آرام
۱۵۲	اروپا و آسیای میانه
۱۵۲	آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب
۱۵۳	خاورمیانه و آفریقای شمالی

۱۵۳	
۱۵۳	جنوب آسیا
۱۵۳	اهداف توسعه روستایی در خاورمیانه
۱۵۳	پنج راهبرد برای توسعه روستایی
۱۵۵	جمع‌بندی: قوتها و ضعفهای تجربه‌های مطالعاتی و اجرایی
۱۵۹	فصل سوم: مبانی نظری
۱۶۰	دیدگاهها و رویکردهای قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۱۶۱	الف) رویکرد آمایش سرزمین
۱۶۴	فرآیند آمایش سرزمین
۱۶۶	نمونه‌ای از یک نقشه پایه آمایش سرزمین
۱۶۸	فرآیند برنامه‌ریزی کاربری زمین
۱۶۸	سیاست کاربری زمین
۱۶۹	رویکرد توسعه محیطی
۱۷۵	چارچوب مفهومی - عملیاتی طرح و روشهای آن
۱۷۵	ارزیابی تناسب زمینها (روش فانو)
۱۷۶	مراحل ارزیابی تناسب زمینها:
۱۷۶	الف) مشورتهای مقدماتی
۱۷۶	ب) تشریح گونه‌های استفاده‌ها و نیازهای آنها
۱۷۷	پ) تعیین و تبیین حدود کلاس‌های تناسب زمینها
۱۷۸	ت) شرح واحدهای جدا شده زمینها و کیفیات آنها
۱۷۸	ث) مقایسه واحدهای جدا شده زمینها با استفاده‌های مورد نظر
۱۷۹	ج) ارائه نتایج

۱۷۹	روشهای مقایسه و انطباق
۱۸۳	طبقه‌بندی کمی تناسب زمینها
۱۸۵	روش اصلاح شده فائو در ارزیابی کمی
۱۸۶	روش تخصیص کاربری زمین (what - if)
۱۸۹	چارچوب کلی سیستم پشتیبانی برنامه‌ریزی what - if
۱۹۰	مراحل کاربرد سیستم پشتیبانی برنامه‌ریزی what - if
۱۹۰	ایجاد فایل‌های UAZ
۱۹۱	لایه‌های موردنیاز برای تولید UAZ محدوده مورد مطالعه
۱۹۳	برنامه
۱۹۳	مراحل تحلیلی کاربرد سیستم پشتیبانی برنامه‌ریزی what - if
۱۹۳	تعیین تناسب زمینها
۱۹۵	تصویر قابلیت‌سنجی زمینها برای کاربری تجاری
۱۹۵	پیش‌بینی تقاضاهای کاربری زمین (تحلیل تقاضا)
۱۹۶	تخصیص تقاضاهای کاربری زمین پیش‌بینی شده (تحلیل تخصیص)
۱۹۶	تصویر فرم مربوط به سناریوی تخصیص
۱۹۸	روش شبکه‌بندی یا ALLOT
۱۹۹	تدارک داده پایگاه اطلاعاتی در مدل الوت
۲۰۱	ارزشگذاری
۲۰۷	مدل اکولوژیکی دکتر مخدوم
۲۰۸	روش ارزیابی فرآیند سلسله مراتبی ارزشگذاری چندمعیاری زمین (AHP)
۲۰۹	چارچوب مفهومی «فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی»

۲۱۰	مراحل فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی
۲۱۰	ساختن سلسله‌مراتبی
۲۱۲	تبیین ضریب اهمیت معیارها و زیرمعیارها
۲۱۶	تعیین ضریب اهمیت گزینه‌ها
۲۱۹	اصول و روشهای تعیین محدوده مناطق و پیشینه آن در ایران
۲۲۲	گونه‌شناسی انواع مناطق
۲۲۵	پیشینه منطقه‌بندی در ایران
۲۲۹	شاخصهای منطقه‌بندی
۲۳۳	عوامل اثرگذار بر مکان‌گزینی و استقرار سکونتگاههای روستایی
۲۳۳	عوامل محیطی - اکولوژیکی
۲۳۵	ب) عوامل اجتماعی - فرهنگی
۲۳۶	پ) عوامل اقتصادی
۲۳۶	ت) عوامل سیاسی - نظامی
۲۳۷	ث) عوامل تاریخی - زمانی
۲۳۹	فصل چهارم: تبیین وضعیت زمینهای روستایی کشور
۲۴۲	تبیین وضعیت زمینهای روستایی کشور
۲۴۲	ویژگیهای محیطی زمینهای روستایی
۲۴۲	تاریخچه بهره‌برداری از زمین در ایران
۲۴۳	منطقه‌بندی پهنه سرزمین
۲۵۰	مطالعه اقلیم سرزمین ایران
۲۵۰	پهنه‌بندی اقلیمی سرزمین

۲۵۰	ناحیه اقلیمی خزری
۲۵۱	ناحیه اقلیمی کوهستانی
۲۵۲	ناحیه اقلیمی فلات ایران
۲۵۳	ناحیه اقلیمی خوزستان و کرانه‌های خلیج فارس
۲۵۵	وضعیت اقلیم در مناطق دهگانه
۲۵۵	منطقه خوزستان
۲۵۵	منطقه ساحلی جنوب
۲۵۵	منطقه فارس
۲۵۶	منطقه مرکزی
۲۵۶	منطقه جنوب شرقی
۲۵۶	منطقه خراسان
۲۵۶	منطقه ساحلی شمال
۲۵۷	منطقه البرز جنوبی
۲۵۷	منطقه زاگرس
۲۵۷	منطقه آذربایجان
۲۵۷	مطالعه توپوگرافی سرزمین
۲۵۹	ناهمواریهای سرزمین ایران
۲۶۰	الف) ناهمواریهای فلات داخلی ایران
۲۶۰	ب) ناهمواریهای کوهستانی
۲۶۱	پ) ناهمواریهای دشتی و جلگه‌ای
۲۶۱	۱- دشتها

۲۶۱	روستاهای واقع در دشتهای میان کوهساری
۲۶۲	روستاهای واقع در دشتهای درون کوهساری
۲۶۲	۲- جلگه‌های کناره‌ای
۲۶۳	۱- تپ زمینها
۲۶۳	الف) کوهها
۲۶۴	ب) تپها
۲۶۴	پ) فلانها و تراس‌های فوقانی
۲۶۴	ت) دشتهای دامنه‌ای
۲۶۵	ث) دشتهای رسوبی رودخانه‌ای
۲۶۵	ج) زمینهای پست
۲۶۵	دشتهای سیلابی
۲۶۶	ح) واریزه‌های بادبزنی شکل سنگریزه‌دار
۲۶۶	خ) آبرفتهای بادبزنی شکل سنگریزه‌دار
۲۶۷	بررسی وضعیت شکل زمین در مناطق دهگانه
۲۶۷	منطقه خوزستان
۲۶۸	منطقه ساحلی جنوب
۲۶۸	منطقه فارس
۲۶۹	منطقه مرکزی
۲۷۰	منطقه جنوب شرقی
۲۷۱	منطقه خراسان
۲۷۲	منطقه ساحلی شمال

۲۷۳	منطقه البرز جنوبی
۲۷۴	منطقه زاگرس
۲۷۵	منطقه آذربایجان
۲۷۶	ویژگیهای زمین‌شناختی سرزمین ایران
۲۷۶	ساختار زمین در ایران
۲۷۹	پهنه‌بندی خطر لرزه در ایران
۲۸۰	گسلهای مهم سرزمین ایران
۲۸۲	وضعیت لرزه‌خیزی در مناطق دهگانه ایران
۲۸۲	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه خوزستان
۲۸۲	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه ساحلی جنوب
۲۸۳	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه فارس
۲۸۳	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه مرکزی
۲۸۳	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه جنوب شرقی
۲۸۴	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه خراسان
۲۸۴	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه ساحلی شمال
۲۸۴	قابلیت لرزه‌خیزی در منطقه البرز جنوبی
۲۸۵	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه زاگرس
۲۸۵	قابلیت لرزه‌خیزی منطقه آذربایجان
۲۸۵	خاک‌شناسی سرزمین ایران
۲۸۶	طبقه‌بندی کلی خاک در ایران
۲۸۶	الف) قابلیت برای کشاورزی و دامداری

۲۹۴	ب) شناخت توان خاک برای توسعه
۲۹۴	۱- توان ماسه سنگ و خاک آن
۲۹۵	۲- توان سنگ رس و خاک آن
۲۹۶	۳- توان سنگ آهک و خاک آن
۲۹۸	۴- توان گرانیت توده‌ای و رگه‌ای و خاک آن
۲۹۹	۵- توان سنگهای بیرونی و خاک آن
۳۰۰	۶- توان شیبست و خاک آن
۳۰۱	۷- توان خاک تپه‌های ماسه‌ای
۳۰۱	۸- توان خاکهای لسی
۳۰۲	۹- توان خاک دشتهای سیلابی
۳۰۳	۱۰- توان خاک نهشت‌های آبی (مخروط افکنه، آبرفت‌های دره‌ساز و آبرفت‌های فلات قاره)
۳۰۴	مطالعه هیدرولوژی سرزمین
۳۰۴	حوضه‌های آبریز
۳۰۵	الف) حوضه آبریز دریای خزر
۳۰۵	ب) حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان
۳۰۵	پ) حوضه آبریز دریاچه ارومیه
۳۰۵	ت) حوضه آبریز فلات مرکزی
۳۰۶	ث) حوضه‌های آبریز خاور ایران
۳۰۷	مطالعه موقعیت مکانی کانون‌های روستایی بر مبنای پراکنش رودخانه‌ها
۳۰۹	مناطق هشت‌گانه آب ایران

۳۱۲	مطالعه توان طبیعی سرزمین
۳۱۴	ویژگیهای اجتماعی - فرهنگی زمینهای روستایی
۳۱۷	ویژگیهای محیط روستایی
۳۱۷	اثر محیط طبیعی بر آهنگ زندگی روستایی
۳۱۸	اثر محیط بر آهنگ زندگی روستایی
۳۱۹	ویژگیهای افراد روستایی
۳۲۰	روابط شهر و روستا
۳۲۳	تغییرات جمعیت روستایی ایران از نگاه آمارهای رسمی
۳۲۳	دگرگونیهای تحولات تاریخی جمعیت روستایی ایران
۳۲۶	تحول جمعیت روستایی ایران برپایه سرشماریهای مختلف
۳۲۹	بررسی تغییرات جمعیت شهری و روستایی در فاصله سالهای ۱۳۳۵-۱۳۸۵
۳۳۴	طبقه‌بندی جمعیتی آبادی‌های کشور
۳۴۶	جمع‌بندی
۳۴۷	ویژگیهای اقتصادی زمینهای روستایی
۳۴۷	قابلیت بهره‌برداری از زمین
۳۴۸	دسترسی به خدمات مکمل
۳۵۱	ویژگیهای فیزیکی - کالبدی زمینهای روستایی
۳۵۲	ساختمان و موقعیت مکانی - فضایی
۳۵۲	شبکه‌های فضایی و روستایی
۳۵۳	طرح کالبدی ملی ایران
۳۵۷	ویژگیهای مدیریتی - نهادی زمینهای روستایی

۳۵۷	جنبه‌های حقوقی زمینهای روستایی
۳۵۷	لایحه قانونی واگذاری و احیای زمینها
۳۵۹	هیأت‌های هفت نفره
۳۶۵	اصلاحیه آیین‌نامه اجرایی تهیه، تفکیک و واگذاری زمین در روستاها
۳۶۵	فصل اول: تهیه زمین
۳۶۵	فصل دوم: تفکیک
۳۶۶	فصل سوم: واگذاری
۳۶۷	دستورالعمل نحوه واگذاری اراضی روستایی
۳۶۷	فصل اول: نحوه واگذاری اراضی روستایی
۳۷۰	فصل دوم: نحوه قیمت‌گذاری اراضی روستایی
۳۷۱	جدول ارزش مرغوبیت قطعات
۳۷۳	فصل سوم: نحوه هزینه کرد
۳۷۴	توافقنامه نحوه واگذاری زمین برای مسکن روستایی
۳۷۵	قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آن
۳۷۷	جنبه‌ها و ویژگیهای سیاسی - نهادی
۳۷۸	جمع‌بندی: تعیین معیارها و شاخصهای اثرگذار در قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۳۷۸	الف) معیارها و شاخصهای محیطی
۳۷۸	ویژگیهای اقلیمی
۳۷۹	ظرفیت قابل تحمل محیط
۳۷۹	تأثیر متقابل محیط (مصنوع و طبیعی) و سایت

۳۸۰	ویژگی‌های بستر زمین
۳۸۰	ب) معیارها و شاخصهای اجتماعی
۳۸۱	پ) معیارها و شاخصهای اقتصادی
۳۸۱	قابلیت بهره‌برداری از زمین
۳۸۲	دسترسی به خدمات مکمل
۳۸۳	ت) معیارها و شاخصهای کالبدی
۳۸۳	دسترسی
۳۸۳	ایمنی در برابر حوادث و رعایت حریمها
۳۸۴	دیگر ویژگی‌های فیزیکی و کالبدی (فضایی - عملکردی) زمینهای توسعه
۳۸۴	ث) شاخصها و معیارهای مدیریتی و نهادی
۳۸۵	فصل پنجم: ارزیابی معیارها و شاخصهای اثرگذار در قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۳۸۷	ارزیابی معیارها و شاخصهای اثرگذار در قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۳۸۸	روستاهای نمونه بررسی شده
۳۹۱	ارزیابی معیارها و شاخصهای محیطی
۳۹۲	ارزیابی پراکنش روستاها نسبت به شرایط اقلیمی
۳۹۲	منطقه خوزستان
۴۴۱	نتیجه‌گیری
۴۴۹	ارزیابی شاخصهای اجتماعی - فرهنگی
۴۵۱	ارزیابی معیارها و شاخصهای اقتصادی
۴۵۱	اهمیت و ضرورت بررسی معیارها

۴۵۲	امکان‌سنجی برآورد کمی معیارها
۴۵۷	ارزیابی معیارها و شاخصهای فیزیکی - کالبدی
۴۵۹	ارزیابی معیارها و شاخصهای مدیریتی - نهادی
۴۶۱	جمع‌بندی: تدوین و بررسی تدقیق معیارها و شاخصهای نهایی قابلیت‌سنجی
۴۶۱	شکل زمین
۴۶۱	ظرفیت قابل تحمل محیط
۴۶۲	تأثیر متقابل محیط و سایت
۴۶۲	شرایط اقلیمی
۴۶۲	ب) معیارهای اجتماعی - فرهنگی اثرگذار بر قابلیت‌سنجی زمینهای روستایی
۴۶۳	پ) معیارهای اقتصادی اثرگذار بر قابلیت‌سنجی زمینهای روستایی
۴۶۴	ت) معیارهای فیزیکی - کالبدی اثرگذار بر قابلیت‌سنجی زمینهای روستایی
۴۶۴	دسترسی
۴۶۴	ایمنی در برابر حوادث
۴۶۵	دیگر ویژگیهای کالبدی - عملکردی زمینهای توسعه
۴۶۵	ث) ویژگیهای مدیریتی - نهادی اثرگذار بر قابلیت‌سنجی زمینهای توسعه روستایی
۴۶۷	فصل ششم: تدوین الگوی قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۴۶۹	تدوین الگوی قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین
۴۶۹	تدوین الگوی قابلیت‌سنجی زمین
۴۶۹	مقدمه
۴۶۹	الف) معیارها و ویژگیهای محیطی و طبیعی
۴۶۹	شکل زمین
۴۷۰	ظرفیت قابل تحمل محیط

۴۷۰	تأثیر متقابل محیط و سایت
۴۷۰	شرایط اقلیمی
۴۷۰	ب) معیارهای اجتماعی - فرهنگی اثر گذار بر قابلیت سنجی زمینهای روستایی
۴۷۱	پ) معیارهای اقتصادی اثر گذار بر قابلیت سنجی زمینهای روستایی
۴۷۲	ت) معیارهای فیزیکی - کالبدی مؤثر بر قابلیت سنجی زمین روستایی
۴۷۲	دسترسی
۴۷۲	دیگر ویژگیهای کالبدی، کارکردی زمینهای توسعه
۴۷۳	ث) ویژگیهای مدیریتی - نهادی اثر گذار بر قابلیت سنجی زمینهای توسعه روستایی
۴۷۳	نگاهی به روشهای ارزیابی در برنامه ریزی شهری، روستایی و منطقه‌ای
۴۷۵	روشهای ارزیابی جزئی
۴۷۷	روشهای ارزیابی جامع
۴۸۱	روشهای ارزیابی چند معیاری
۴۹۶	جمع بندی: الگوی پیشنهادی قابلیت سنجی زمین
۴۹۷	تدوین الگوی ارزشگذاری زمین
۴۹۷	گروه بندی شاخصها
۵۰۳	روش بهره گیری از شاخصها
۵۰۳	مبنای امکان سنجی: زمینهای مناسب برای توسعه (انتخاب همه زمینهای ممکن)
۵۰۳	روش امکان سنجی
۵۰۴	وزن دهی شاخصها
۵۰۸	نمونه مدل پیشنهادی در یک روستای نمونه
۵۱۵	منابع و مآخذ
۵۱۵	منابع فارسی
۵۲۲	منابع انگلیسی

فصل دوم:

- جدول شماره ۱-۲: ماتریس قواعد ترکیب نقشه‌های ارزیابی منابع (قابلیت اراضی) و خاک‌شناسی ۵۸
- جدول شماره ۲-۲: جدول ماتریسی قواعد ترکیب نقشه‌های خاک‌شناسی - ارزیابی و کاربری موجود زمین ۵۹
- جدول شماره ۲-۳: درجه‌بندی تناسب زمینها براساس محدودیت‌ها ۶۶
- جدول شماره ۲-۴: انواع محدودیت‌ها و علائم آنها ۶۸
- جدول شماره ۲-۵: طبقه‌بندی تناسب زمینها برای کاربریهای اصلی ۶۹
- جدول شماره ۲-۶: وضعیت تناسب زمینها برای توسعه کاربری مسکونی ۷۲
- جدول شماره ۲-۷: اشغال فضایی سطح اشغال ارزشها و توان‌های محیط طبیعی شهرستان میاندوآب ۷۶
- جدول شماره ۲-۸: جدول مقایسه گزینه‌ها ۸۹
- جدول شماره ۲-۹: امکانات منطقه ۱۰۳
- جدول شماره ۲-۱۰: شرایط اشغال فضا و استقرار گروههای عمده کاربری در پهنه‌های زمینها براساس شاخصهای درصد شیب و جهات شیب ۱۱۹
- جدول شماره ۲-۱۱: آمار عملکرد تهیه و اجرای طرحهای هادی روستایی در سال ۱۳۸۴ ۱۳۴
- جدول شماره ۲-۱۲: خلاصه آمار فعالیتهای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از آغاز تأسیس تا پایان سال ۱۳۸۴ ۱۳۷

۱۳۸	جدول شماره ۱۳-۲: سهم کارکرد بازسازی بم از تعداد یاد شده
۱۳۸	جدول شماره ۱۴-۲: آمار فعالیتهای بازسازی مناطق آسیب دیده از مخاطرات طبیعی در سال ۸۴
۱۴۱	جدول شماره ۱۵-۲: طبقه بندی زمین بر مبنای شناسایی محرومیت ها
۱۴۹	جدول شماره ۱۶-۲: طبقه بندی زمین بر مبنای قابلیت ها و محدودیت های آن برای کاربرهای گوناگون
۱۵۰	جدول شماره ۱۷-۲: طبقه بندی شیب و شناسایی مسائل و مشکلات آن
۱۵۱	جدول شماره ۱۸-۲: محدودیت های اقلیمی
۱۵۶	جدول شماره ۱۹-۲: جمع بندی نقاط قوت و ضعف طرح های مطالعاتی و اجرایی در زمینه قابلیت سنجی زمین روستایی
	فصل سوم:
۱۷۹	جدول شماره ۱-۳: یک نمونه از جدول تناسب زمینها
۱۸۰	جدول شماره ۲-۳: نمره دهی به محدودیت های کیفیات
۱۸۰	جدول شماره ۳-۳: کلاس نهایی تناسب زمینها
۱۸۰	جدول شماره ۴-۳: جدول تلفیق معیارهای تناسب زمینها
۱۸۱	جدول شماره ۵-۳: شدت، میزان و درجه محدودیت تناسب زمینها
۱۸۲	جدول شماره ۶-۳: ویژگیهای زمین و درجه محدودیت و تناسب آن
۱۸۳	جدول شماره ۷-۳: شاخصها و کلاس تناسب زمینها
۱۸۵	جدول شماره ۸-۳: کلاس های تناسب زمینها
۲۰۷	جدول شماره ۹-۳: حدود و شرایط بهینه ویژگیها برای ساختمان سازی
۲۱۲	جدول شماره ۱۰-۳: مقیاس ۹ کمیتی ساعتی برای مقایسه دو دویی معیارها

- جدول شماره ۱۱-۳: مقیاس ۹ کمیته توماس ساعتی برای مقایسه دودویی
۲۱۷ گزیده‌ها
- جدول شماره ۱۲-۳: ماتریس ارزیابی برای مکانیابی موردنظر
۲۱۸
- جدول شماره ۱۴-۳: عوامل اثرگذار بر مکانیابی سکونتگاه‌های روستایی
۲۳۸
- فصل چهارم:**
- جدول شماره ۱-۴: توزیع زمینهای منطقه خوزستان بر پایه شیب
۲۶۷
- جدول شماره ۲-۴: توزیع زمینهای منطقه خوزستان بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۶۷
- جدول شماره ۳-۴: توزیع زمینهای منطقه ساحلی جنوب بر پایه شیب
۲۶۸
- جدول شماره ۴-۴: توزیع زمینهای منطقه ساحلی جنوب بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۶۸
- جدول شماره ۵-۴: توزیع زمینهای منطقه فارس بر پایه شیب
۲۶۸
- جدول شماره ۶-۴: توزیع زمینهای منطقه فارس بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۶۹
- جدول شماره ۷-۴: توزیع زمینهای منطقه مرکزی بر پایه شیب
۲۶۹
- جدول شماره ۸-۴: توزیع زمینهای منطقه مرکزی بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۰
- جدول شماره ۹-۴: توزیع زمینهای منطقه جنوب شرقی بر پایه شیب
۲۷۰
- جدول شماره ۱۰-۴: توزیع زمینهای منطقه جنوب شرقی بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۱
- جدول شماره ۱۱-۴: توزیع زمینهای منطقه خراسان بر پایه شیب
۲۷۱
- جدول شماره ۱۲-۴: توزیع زمینهای منطقه خراسان بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۲
- جدول شماره ۱۳-۴: توزیع زمینهای منطقه ساحلی شمال بر پایه شیب
۲۷۲
- جدول شماره ۱۴-۴: توزیع زمینهای منطقه ساحلی شمال بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۳
- جدول شماره ۱۵-۴: توزیع زمینهای منطقه البرز جنوبی بر پایه شیب
۲۷۳
- جدول شماره ۱۶-۴: توزیع زمینهای منطقه البرز جنوبی بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۴

۲۷۴	جدول شماره ۱۷-۴: توزیع زمینهای منطقه زاگرس بر پایه شیب
۲۷۵	جدول شماره ۱۸-۴: توزیع زمینهای منطقه زاگرس بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۷۵	جدول شماره ۱۹-۴: توزیع زمینهای منطقه آذربایجان بر پایه شیب
۲۷۶	جدول شماره ۲۰-۴: توزیع زمینهای منطقه آذربایجان بر پایه ارتفاع از سطح دریا
۲۸۲	جدول شماره ۲۱-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه خوزستان
۲۸۲	جدول شماره ۲۲-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه ساحلی جنوب
۲۸۳	جدول شماره ۲۳-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه فارس
۲۸۳	جدول شماره ۲۴-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه مرکزی
۲۸۳	جدول شماره ۲۵-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه جنوب شرقی
۲۸۴	جدول شماره ۲۶-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه خراسان
۲۸۴	جدول شماره ۲۷-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه ساحلی شمال
۲۸۴	جدول شماره ۲۸-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه البرز جنوبی
۲۸۵	جدول شماره ۲۹-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه زاگرس
۲۸۵	جدول شماره ۳۰-۴: درصد قابلیت لرزه خیزی منطقه آذربایجان
۳۲۷	جدول شماره ۳۱-۴: تعداد و درصد جمعیت کل، نقاط شهری و روستایی ایران
	۸۵-۱۳۳۵
۳۲۹	جدول شماره ۳۲-۴: رشد جمعیت روستایی و شهری ایران در چهار دوره
	سرشماری
۳۳۱	جدول شماره ۳۳-۴: جمعیت شهرهای به وجود آمده از روستاهای کشور در
	سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۰
۳۳۲	جدول شماره ۳۴-۴: جمعیت آبادیهای الحاق شده به شهرها در سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۰

- جدول شماره ۳۵-۴: جمعیت آبادی‌های خالی از سکنه شده در سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۰
۳۳۳
- جدول شماره ۳۶-۴: تحول تعداد جمعیت مراکز روستایی کشور بر پایه طبقات جمعیتی در مقاطع سرشماری (ارقام جمعیتی به هزار)
۳۳۵
- جدول شماره ۳۷-۴: تعداد آبادی‌ها و متوسط جمعیت و خانوار آنها به تفکیک استان در سال ۱۳۷۵
۳۳۸
- جدول شماره ۳۸-۴: تعداد نقاط روستایی (دارای سکنه و خالی از سکنه) و متوسط جمعیت آنها به تفکیک استان در سال ۱۳۷۵
۳۳۹
- جدول شماره ۳۹-۴: طبقه بندی جمعیتی آبادی‌های دارای سکنه کشور در سالهای گوناگون
۳۴۰
- جدول شماره ۴۰-۴: تعداد آبادی‌های مسکونی کشور بر حسب استان به تفکیک جمعیت در استان ۱۳۷۵
۳۴۲
- جدول شماره ۴۱-۴: تعداد آبادی‌های مسکونی کشور بر حسب استان به تفکیک جمعیت در استان ۱۳۶۵
۳۴۳
- جدول شماره ۴۲-۴: مرتبه بندی استان‌های کشور به ترتیب روستانشینی در سالهای ۱۳۷۵ و ۱۳۶۵
۳۴۵
- فصل ششم:**
- جدول شماره ۱-۶: نمونه‌ای فرضی از روش ارزیابی فهرست معیارها
۳۴۵
- جدول شماره ۲-۶: نمونه‌ای فرضی از کاربرد روش ارزیابی ماتریسی گولر در یک طرح توسعه شهری
۳۴۶

- جدول شماره ۳-۶: نمونه‌ای از کاربرد روش ارزیابی جدول موازنه برنامه‌ریزی در
۴۷۹ توسعه منطقه ایسویچ
- جدول شماره ۴-۶ (الف): روش ماتریس دستیابی به اهداف
۴۸۰
- جدول شماره ۴-۶ (ب): روش ماتریس دستیابی به اهداف (امتیازها)
۴۸۰
- جدول شماره ۵-۶: طبقه‌بندی شاخص‌های پیشنهادی
۴۹۸
- جدول شماره ۶-۶: جدول پایه برای وزن‌دهی شاخص‌های مورد بررسی
۵۰۵
- جدول شماره ۷-۶: وزن‌دهی شاخصهای اثرگذار بر قابلیت سنجی زمینها برای
۵۱۲ توسعه روستای دوراهک براساس شاخصهای ثانویه

فصل نخست:

- نمودار شماره ۱-۱: فرآیند انجام تحقیق ۴۹

فصل دوم:

- نمودار شماره ۲-۲: مجموع تعداد واحدهای مسکونی و تجاری احداث شده و در دست اجرا در سال ۸۴ ۱۳۹

فصل سوم:

- نمودار شماره ۳-۱: فرآیند آمایش سرزمین ۱۶۷
- نمودار شماره ۳-۲: ارتباط رگرسیونی بین تولید واقعی و شاخص زمینها ۱۸۴
- نمودار شماره ۳-۳: ارتباط میان کلاسهای مختلف اقلیمی، خاک و فناوری با ضریب کاهش تولید پتانسیل ۱۸۶
- نمودار شماره ۳-۳ الی ۳-۷: نمونه‌ای از شبکه بندی زمین و وزن دهی آن ۲۰۲
- نمودار شماره ۳-۸: فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی - ساختن سلسله‌مراتبی مکانیابی مورد نظر ۲۱۱

فصل چهارم:

- نمودار شماره ۴-۱: متوسط رشد سالانه جمعیت کل، روستایی و شهری ایران در دوره‌های سرشماری ۳۲۹
- نمودار شماره ۴-۲: پراکندگی فضایی جمعیت روستایی در سال ۱۳۷۵ ۳۴۰

فصل ششم:

- نمودار شماره ۶-۱ (الف): ارتفاع از سطح دریا ۴۸۲

- نمودار شماره ۱-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس ارتفاع از دریا ۴۸۳
- نمودار شماره ۲-۶ (الف): شبکه رودخانه‌ای (رودخانه‌های فصلی و دائمی) ۴۸۴
- نمودار شماره ۲-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس شبکه رودخانه‌ای ۴۸۵
- نمودار شماره ۳-۶ (الف): نقشه شیب ۴۸۶
- نمودار شماره ۳-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس معیار شیب ۴۸۷
- نمودار شماره ۴-۶ (الف): نقشه نوع و ژرفای خاک ۴۸۸
- نمودار شماره ۴-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس ویژگی‌های خاک ۴۸۹
- نمودار شماره ۵-۶ (الف): نقشه نوع سنگ زیرین ۴۹۰
- نمودار شماره ۵-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس نوع سنگ زیرین ۴۹۱
- نمودار شماره ۶-۶ (الف): نقشه کاربری زمینها (وضع موجود) ۴۹۲
- نمودار شماره ۶-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس کاربری زمینها ۴۹۳
- نمودار شماره ۷-۶ (الف): شیوه برهم نهادن نقشه تناسب زمینها ۴۹۴
- نمودار شماره ۷-۶ (ب): ناحیه‌های مناسب برای توسعه مسکونی براساس اثرات متقابل شش معیار ارتفاع از سطح دریا، شبکه رودخانه‌ای، شیب، نوع خاک و سنگ و کاربری زمینها ۴۹۵

فصل دوم:

- نقشه شماره ۱-۲: توانهای محیطی ۷۸
- نقشه شماره ۲-۲: گزینه اول، مکانیابی براساس استفاده از دسترسی های موجود منطقه ۸۶
- نقشه شماره ۳-۲: گزینه دوم، ایده درجاسازی محض و طرح معابر جدید ۸۷
- نقشه شماره ۴-۲: گزینه سوم (الگوی نهایی)، ترکیبی از دو گزینه پیشین ۸۸
- نقشه شماره ۵-۲: نمونه معیارهای پهنه بندی زمینها در شاندریز ۱۱۵
- نقشه شماره ۶-۲: ریزپهنه بندی اراضی برحسب تعداد و جهت شیب ۱۱۶
- نقشه شماره ۷-۲: پهنه بندی کلی براساس پنج پهنه بندی اصلی ۱۲۷
- نقشه شماره ۸-۲: پهنه بندی کاربری براساس اولویت اول استقرار کاربری ۱۲۷
- نقشه شماره ۹-۲: منطقه مطالعات توسعه ساحلی، ایالت هاروی ۱۴۰
- نقشه شماره ۱۰-۲: ناحیه ساحلی ایالت هاروی - قابلیت سنجی کشاورزی ۱۴۲
- نقشه شماره ۱۱-۲: ناحیه ساحلی ایالت هاروی - قابلیت سنجی کشاورزی ۱۴۳
- نقشه شماره ۱۲-۲: ناحیه ساحلی ایالت هاروی - قابلیت سنجی سکونت گزینی ۱۴۴
- نقشه شماره ۱۳-۲: نقشه برداری زمینهای اسکاتلند با هدف قابلیت سنجی زمین ۱۴۶
- نقشه شماره ۱۴-۲: محدوده قابلیت زمین برای تولید محصولات ۱۴۷
- نقشه شماره ۱۵-۲: مقایسه میان قابلیت زمین برای کشاورزی و مناطق بامطلوبیت کمتر ۱۴۸

فصل چهارم:

- نقشه شماره ۱-۴: مناطق دهگانه طرح کالبدی ملی ۲۴۴
- نقشه شماره ۲-۴: پراکنش روستاها در منطقه خوزستان ۲۴۵
- نقشه شماره ۳-۴: پراکنش روستاها در منطقه ساحلی جنوب ۲۴۵

۲۴۶	نقشه شماره ۴-۴: پراکنش روستاها در منطقه فارس
۲۴۶	نقشه شماره ۴-۵: پراکنش روستاها در منطقه مرکزی
۲۴۷	نقشه شماره ۴-۶: پراکنش روستاها در منطقه جنوب شرقی
۲۴۷	نقشه شماره ۴-۷: پراکنش روستاها در منطقه خراسان
۲۴۸	نقشه شماره ۴-۸: پراکنش روستاها در منطقه ساحلی شمال
۲۴۸	نقشه شماره ۴-۹: پراکنش روستاها در منطقه البرز جنوبی
۲۴۹	نقشه شماره ۴-۱۰: پراکنش روستاها در منطقه زاگرس
۲۴۹	نقشه شماره ۴-۱۱: پراکنش روستاها در منطقه آذربایجان
۲۵۳	نقشه شماره ۴-۱۲: پهنه‌بندی اقلیمی سرزمین ایران
۲۵۴	نقشه شماره ۴-۱۳: خطوط همدم‌ها در پهنه ایران
۲۵۴	نقشه شماره ۴-۱۴: خطوط همبارش در پهنه ایران
۲۶۳	نقشه شماره ۴-۱۵: ناهمواریهای پهنه سرزمینی ایران
۲۸۰	نقشه شماره ۴-۱۶: پهنه‌بندی زمین‌لرزه در سرزمین ایران
۲۸۱	نقشه شماره ۴-۱۷: موقعیت گسل‌های ایران
۳۰۷	نقشه شماره ۴-۱۸: حوضه‌های آبریز ایران
۳۰۹	نقشه شماره ۴-۱۹: شبکه هیدرولوژیکی رودخانه‌های سرزمین ایران
۳۱۲	نقشه شماره ۴-۲۰: پراکنش رویشگاه‌های گیاهی سرزمین ایران
۳۱۳	نقشه شماره ۴-۲۱: پراکنش قابلیت زمینهای سرزمین ایران
۳۱۳	نقشه شماره ۴-۲۲: پراکنش مناطق زیستگاهی سرزمین ایران

فصل پنجم:

۳۹۲	نقشه شماره ۵-۱: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه خوزستان
-----	--

- نقشه شماره ۵-۲: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۳ ساحلی جنوب
- نقشه شماره ۵-۳: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۴ فارس
- نقشه شماره ۵-۴: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۵ مرکزی
- نقشه شماره ۵-۵: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۶ جنوب شرقی
- نقشه شماره ۵-۶: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۷ خراسان
- نقشه شماره ۵-۷: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۸ ساحلی شمال
- نقشه شماره ۵-۸: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۳۹۹ البرز جنوبی
- نقشه شماره ۵-۹: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۴۰۰ زاگرس
- نقشه شماره ۵-۱۰: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی اقلیمی منطقه
۴۰۱ آذربایجان
- نقشه شماره ۵-۱۱: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۳ خوزستان

- نقشه شماره ۵-۱۲: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۴ ساحلی جنوب
- نقشه شماره ۵-۱۳: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۵ فارس
- نقشه شماره ۵-۱۴: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۶ مرکزی
- نقشه شماره ۵-۱۵: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۷ جنوب شرقی
- نقشه شماره ۵-۱۶: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۸ خراسان
- نقشه شماره ۵-۱۷: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۰۹ ساحلی شمال
- نقشه شماره ۵-۱۸: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۱۰ البرز جنوبی
- نقشه شماره ۵-۱۹: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۱۱ زاگرس
- نقشه شماره ۵-۲۰: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در طبقات ارتفاعی منطقه
۴۱۲ آذربایجان
- نقشه شماره ۵-۲۱: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
۴۱۴ در منطقه خوزستان

- نقشه شماره ۲۲-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۴ در منطقه
- نقشه شماره ۲۳-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۵ در منطقه فارس
- نقشه شماره ۲۴-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای
 ۴۱۵ سطحی در منطقه مرکزی
- نقشه شماره ۲۵-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۶ در منطقه جنوب شرقی
- نقشه شماره ۲۶-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۶ در منطقه خراسان
- نقشه شماره ۲۷-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۷ در منطقه ساحلی شمالی
- نقشه شماره ۲۸-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۷ در منطقه البرز جنوبی
- نقشه شماره ۲۹-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۸ در منطقه زاگرس
- نقشه شماره ۳۰-۵: موقعیت سکونتگاههای روستایی نسبت به شبکه آبهای سطحی
 ۴۱۸ در منطقه آذربایجان
- نقشه شماره ۳۱-۵: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوششهای
 ۴۲۰ گیاهی منطقه خوزستان

- نقشه شماره ۵-۳۲: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۱ منطقه ساحلی جنوب
- نقشه شماره ۵-۳۳: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوششهای
۴۲۲ گیاهی منطقه فارس
- نقشه شماره ۵-۳۴: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۳ منطقه مرکزی
- نقشه شماره ۵-۳۵: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۴ منطقه جنوب شرقی
- نقشه شماره ۵-۳۶: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۵ منطقه خراسان
- نقشه شماره ۵-۳۷: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۶ منطقه ساحلی شمال
- نقشه شماره ۵-۳۸: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۷ منطقه البرز جنوبی
- نقشه شماره ۵-۳۹: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوشش گیاهی
۴۲۸ منطقه زاگرس
- نقشه شماره ۵-۴۰: پراکنش سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی پوششهای
۴۲۹ گیاهی منطقه آذربایجان
- نقشه شماره ۵-۴۱: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۱ منطقه خوزستان

- نقشه شماره ۵-۴۲: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۲ منطقه ساحلی جنوب
- نقشه شماره ۵-۴۳: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۳ منطقه فارس
- نقشه شماره ۵-۴۴: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۴ منطقه مرکزی
- نقشه شماره ۵-۴۵: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۵ منطقه جنوب شرقی
- نقشه شماره ۵-۴۶: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۶ منطقه خراسان
- نقشه شماره ۵-۴۷: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۷ منطقه ساحلی شمال
- نقشه شماره ۵-۴۸: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۸ منطقه البرز جنوبی
- نقشه شماره ۵-۴۹: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۳۹ منطقه زاگرس
- نقشه شماره ۵-۵۰: پراکندگی سکونتگاههای روستایی در پهنه‌بندی زمین‌لرزه
۴۴۰ منطقه آذربایجان

پیشگفتار

کتاب حاضر با عنوان «قابلیت‌سنجی زمین روستایی»، یکی از مجموعه کتابهای کاربردی است که براساس نتایج گزارشات طرحی با عنوان «تدوین معیارها و شاخصهای قابلیت‌سنجی زمین روستایی» و با هدف تعیین معیارها و شاخصهای سنجش قابلیت اراضی روستایی (برای انتخاب زمینهایی که دارای ویژگیهای مناسب ساخت مسکن دارند)، تدوین شده است. این کتاب به دنبال پاسخ‌گویی به سوالات زیر می‌باشد:

- چه معیارهایی در انتخاب مکان‌های مناسب برای استقرار مراکز سکونتگاهی در زمینهای روستایی کشور مناسب است؟

- چگونه می‌توان معیارها و شاخصها را با هم مقایسه کرد و ارزش‌گذاری یا وزن‌دهی نمود؟

- تعیین مکان مناسب برای استقرار کاربریهای سکونتی در زمین روستاهای کشور به چه عواملی بستگی دارد؟

- از میان روشهای قابلیت‌سنجی و ارزش‌گذاری زمین، چه روشی را می‌توان برای انتخاب زمین مناسب در میان زمینهای روستایی کشور به کار برد؟

در اینجا ضرورت دارد از راهنمایی‌های جناب آقای مهندس شاملو معاونت محترم عمران روستایی سپاسگزاری نماید. همچنین از مجری طرح، شرکت مهندسين مشاور پارسوماش پایدار (به ویژه آقایان مهندس سهراب مشهودی، مهندس محمدامین سعیدی)، مدیران و همکاران دفاتر حوزه معاونت متبوع و آقای مهندس آرمین محسن‌زاده که مسئولیت نظارت و هدایت کارشناسی طرح را عهده دار بودند، قدردانی می‌نماید.

امید است با انتشار این کتاب، امکان آرایه یافته‌ها و دستاوردهای بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به علاقمندان و دانشجویان فراهم آید تا در این رهگذر گامی در جهت توسعه عرصه‌های روستایی کشور برداشته شود.

غلامرضا مجیدی

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و هماهنگی طرحها

یکی از وظایف اصلی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شناخت زمین مورد نیاز طرحها و پروژه‌های این نهاد برای آماده‌سازی آنهاست. در این راستا لازم است پس از کسب اطلاعات مورد نیاز و دقیق در رابطه با زمینهایی که احتمال می‌رود قابلیت استفاده در طرحها و پروژه‌های این بنیاد را داشته باشند، اولویت‌بندی شده و قابلیت هر یک تعیین گردد.

تعیین معیارها و شاخصهای مناسب، از جمله اساسی‌ترین اقدامات در این زمینه است که باید براساس روشهای علمی خاص، موضوع مبتنی بر هدفها و برنامه‌ها و با قابلیت تعیین مطلوبیت و امکان مقایسه گزینه‌ها، مشخص و ارائه شود. در تدوین معیارها و شاخصهای یادشده، ابعاد مختلف طبیعی، اجتماعی-اقتصادی، زیرساختی و اداری-سیاسی مؤثر بر ویژگیهای زمین، شناسایی و نحوه و میزان اثرگذاری آنها تعیین و لحاظ می‌گردد.

بنابراین با عنایت به اهمیت فراوان زمین مورد نیاز طرحها و پروژه‌ها و لزوم تناسب و مطلوبیت ویژگیهای مختلف زمین با هدفها و برنامه‌های مورد نظر، در سال ۱۳۸۶ طرحی پژوهشی با عنوان طرح تدوین معیارها و شاخصهای قابلیت‌سنجی زمین روستایی در معاونت عمران روستایی (دفتر برنامه‌ریزی و هماهنگی طرحها) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در دستور کار قرار گرفت و انجام آن به مهندسین مشاور پارسوماش پایداره واگذار شد.

مهم‌ترین هدفهای طرح یادشده را می‌توان در موارد زیر خلاصه کرد:

- شناخت عوامل اثرگذار بر قابلیت زمین روستایی و تعاملات آنها؛

- تعیین معیارها و شاخصهای زمین روستایی؛

- طراحی الگوی ارزشگذاری و مقایسه ویژگیهای گوناگون زمینهای روستایی.

در این طرح، پس از بررسی پیشینه مطالعاتی و اجرایی قابلیت‌سنجی زمین روستایی در قالب مواردی مانند طرح کالبدی ملی ایران، طرحهای جامع ناحیه‌ای، طرحهای پژوهشی انجام گرفته از سوی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، پایان‌نامه‌های مرتبط، طرحهای اجرایی جابه‌جایی روستاها پس از مخاطرات طبیعی (زمین لرزه در استان‌های اردبیل و قزوین و...)، ویژگیهای زمینهای روستایی کشور در قالب پنج گروه: ویژگیهای محیطی، ویژگیهای اجتماعی-فرهنگی، ویژگیهای اقتصادی، ویژگیهای فیزیکی-کالبدی و ویژگیهای مدیریتی-نهادی مورد مطالعه قرار گرفتند. در نهایت با توجه به عوامل اثرگذار بر

مکان‌گزینی و استقرار سکونتگاه‌های روستایی منتج از بررسی ویژگی‌های زمینهای روستایی کشور، معیارها و شاخصهای اولیه اثرگذار در قابلیت‌سنجی و ارزشگذاری زمین ارائه شدند. در قسمت بعد با انتخاب ۱۳ روستای نمونه در سطح کشور، معیارها و شاخصهای اولیه اثرگذار در قابلیت‌سنجی زمین روستایی ارزیابی گردیدند و معیارها و شاخصهای نهایی اثرگذار در قابلیت‌سنجی زمینها ارائه شدند.

در پایان، با مرور روشهای ارزیابی و وزن‌دهی شاخصها، الگوی قابلیت‌سنجی زمینها بر مبنای انتخاب همه زمینهای مناسب برای توسعه، پیشنهاد گردیده است. در این الگو، برای وزن‌دهی به شاخصها، از شاخصهای ثانویه نظیر مدت اثرگذاری شاخص (کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت)، نوع اثرگذاری شاخص (اثر مستقیم یا غیرمستقیم) و... استفاده گردیده است. امتیاز حاصله از مجموع شاخصهای ثانویه، وزن هر شاخص را در فرایند قابلیت‌سنجی، مشخص خواهد کرد. در قسمت پایانی، الگوی پیشنهادی در یک روستا مورد استفاده قرار گرفته و ارزیابی شده است.

از همکاران اصلی طرح به ویژه آقای مهندس محمدامین سعیدی، معاون مدیر طرح که با دقت و صمیمیت بسیار طرح را پیش بردند و همچنین سایر همکاران طرح به شرح ذیل تشکر می‌شود:

- معاون فنی طرح: علی حسن سرو امان‌الهی
- کارشناسان مطالعات زیست‌محیطی: محمد ارجمند و علی همائی‌فر
- کارشناس مطالعات اقتصادی: الدوز نژادی
- کارشناس مطالعات جمعیتی و فرهنگی: مصطفی محمودی
- گرافیک و صفحه‌آرایی: مجید عین‌آبادی
- تایپ و تدوین: مینا تمجید
- نقشه‌های رایانه‌ای: شهرام مولا
- کارشناس تدوین ادبی: اقبال معتمدی.

سهراب مشهودی